Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишларининг малака талаблари

Тошкеит

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАИ ВА КИРИТИЛГАИ:

- Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини Ривожлантириш маркази;
- Тошкент молия институти.

2. ТАСДИКЛАИГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил «6» апрыл даги 137 - сонли буйруғи.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАИ:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигп.

Мазкур малака талабии Ўзбекистои Республикаси худудида расмий чоп этиш хукуки Ўзбекистои Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

T/p 1.	5111000 - Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишинніг умумий тавсифи	бет 4
1.1.	Қўллаииш соҳаси	4
1.2.	5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
2.	5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишн бўйича бакалаврлариинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Бакалаврлариииг тайёргарлик даражасига қўйиладигаи умумий талаблар	6
2.2.	5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйнча бакалаврларнинг касбий фаолиятларига кўйнладиган малака талаблари	7
3.	5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишн ўкув режаси ва фаи дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўқув режа фаилари блоклари мазмуиига қўйиладиган умумий тлаблар	9
3.2.	5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама хажми	10

1. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишинииг умумий тавсифи

5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчиолий таълимнинг ўкув режа ва фаи дастури асосида амалга оширилади, унинг назарийва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффакиятли ўтгаи шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўгрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва мос малака(даража)си хамда фан дастурииинг меъёрий муддати 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати хамда битнрувчиларнинг малака(даража)сн

Ўкув режа ва фан дастурннииг номи	Малака (даража)	Ўкув режа ва фан дастурини ўзлаштиришиинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўкув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йнл

1.1. Қўлланиш сохаси

- 1.1.1. Олий таълимнииг ушбу малака талаби 5111000 Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўкув режа ва фаи дастурларииинг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистои Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учуи талаблар мажмунии ифодалайди.
- **1.1.2.** Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйнча кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш хукукига эга деб хисобланади.
 - 1.1.3. Малака талабинииг асосий фойдаланувчилари:
- -мазкур таълим йўиалиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютукларини ҳисобга олгаи ҳолда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чикиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор ўкитувчилари;
- -таълим йўналишиинг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкувтарбия фаолиятиии самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;
- —ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув услубий бошқарма бошлиғи, декаилар ва кафедра мудирлари);
- -битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини бахолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;
 - -олий таълим муассасасиии молнялаштиришни таъмииловчи органлар;
- -олий таълим тизимиии аккредитация ва сифатини назорат килувчи ваколатли Давлат органлари;
- -таълим йўналиши(таркиби)нинг бакалавриат таълим йўналишларидан бирини ихтиёрий танлаш хукукига эга бўлган абитуриентлар ва бошка манфаатдорлар.
- 1.2. 5111000 Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йуналиши буйнча бакалаврлар касбий фаолиятларинннг тавсифи
- 1.2.1. 5111000 Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим нуналиши буйича бакалаврлар касбий фаолиятинииг сохалари:
- 5111000 Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши фан ва иктисодий сохадаги йўналиш бўлиб, у ўз ичига касб-хунар

таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўкитиш, х**ўжалик юритур-ш** субъектларда бухгалтерия хисоби, иктисодий таҳлил ва аудит фаолиятини ташкил этин, хўжалик субъектлар фаолиятини бошқариш ишлари, илмий-тадқиқотлар олиб борншта йўиалтирилган тамойиллар, усуллар ва воситалар мажмунин қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан холда бакалаврларнинг касбий фаолият сохаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши йўналишлари бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- -Олий ва Урта махсус таълим вазирлиги;
- -умумий ўрта таълим муассасалари;
- -ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари;
- -Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, иқтисодиёт ва молия бош бошқармалари;
- -Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олиигаи юридик шахслар, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудида хамда ундан ташқарида жойлашған шўъба корхоналари;
 - -турли мулкчилик шаклидаги ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналари;
- Ўзбекистои Республикаси худудида тадбиркорлик фаолияти билан шугуллаиувчи хўжалик юритувчи субъектлар;
- -касб-хунар коллежлари, академик лицейлар ва олий таълим муассасаларининг бухгалтерия хисобини ташкил этиш булимлари.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларыннг замонавий ютуқлары, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйнча бакалаврларнинг касбий фаолияти куйндагиларин камраб олади:

- ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари талабалари учун иктисодий фаилардан ўкув-услубий мажмуаларни ва ўкув кўлланмаларни тайёрлаш;
- ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид иктисодий фанларни ўкитиш;
- бухгалтерия хисоби фаолиятиии самарали бошқариш чора-тадбирларини ишлаб чикиш;
- юридик шахслар бухгалтерия хисоби фаолиятини ривожлантиришда мавжуд тамойилларни татбик этиш;
- мамлакатимиз ва чет эл мамлакатларининг бухгалтерия хисоби ва аудит сохасига оид назарий хамда амалий билимларга эга бўлиш;
- бухгалтерия хисоби ва аудит йўналишларига доир махаллий хамда халкаро меъёрий-хукукий хужжатлар билан таниш бўлиш ва ўкув жараёнида фойдалана билиш;
 - таълимнииг электрон воситаларидан фойдалаииш.

1.2.3. Таълим йўналиши бўйнча бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- Педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида);
- Молиявий-иқтисодий;
- Хисоб, тахлил ва назорат;
- Ташкилий-бошқарув;
- Илмийт-тадқиқотни ўз ичига олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан холда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида құшимча ва ўзгаришлар булиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрлангаи бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаситомоиидан аникланади.

1.2.4. Таълим йўиалиши бўйича бакалаврлариинг касбий мослашув имкоииятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларии ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимии давом эттириш имкоииятлари

5111000 - Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5А230901-Бухгалтерия хисоби (реал сектор бўйича);

5А230901-Бухгалтерия хисоби (банкларда);

5А230902-Аудит (реал сектор бўйича);

5А230902-Аудит (ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўйича);

5A230902-Аудит (банкларда);

5А230903-Бюджет хисоби ва назорат

5A110001 – Касб таълими (мутахассисликлар бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўкишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишлариии олиб бориши мумкин.

2. 5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича бакалаврларний тайёргарлик даражасига кўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврлариниг тайёргарлик даражасига қуйиладиган умумий талаблар:

- дунёкараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фаилар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустакил тахлил кила олиши;
- Ватан тарихини билиши, маъиавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиклол ғоясига асослаигаи фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;
- табиат ва жамиятда кечаётган жараёи ва ходисалар хакида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши хакидаги билимларни эгаллаши хамда улардан замонавий илмий асосларда хаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- иисоннинг бошқа иисонга, жамиятга ва атроф мухитга муносабатини белгиловчи хуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардаи фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалавриат йўналиши бўйича ракоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва мехнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўиалишлари бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалавриат йўналишлари доирасида танлаиган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимии давом эттиришга;
- кадрларии қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қушимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйнча бакалаврларнинг касбий фаолиятларига кўйнладиган малака талаблари

Педагогик фаолиятда (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида):

- -ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича иктисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий хамда амалий машғулотларни ўтказиш;
- -ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва тахлил этиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик хужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;
- -бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувларини ўтказишда замонавий методларни қўллаш;
 - -ўрта махсус, касб-хунар таълими сохалари фаолиятини тахлил қилиши;
- -бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятини ташкил қилиш, баҳолаш ва аудиторлик текширувлариии ўтказишда замонавий методларии қўллаш;
- -мустақил таълим ва ижодий тадқиқот натижасида ўқитилаётган фан ҳамда иедагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа жабҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш *қобилиятларига эга бўлиши лозим*.

Молиявий-иктисодий фаолиятда:

- -хўжалик юритувчи субъектлар бухгалтерия хисоби ва аудит бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-хукукий ҳужжатларни билиши ҳамда улардан ўз фаолиятида фойдалаиа олиш;
- -хўжалик юритувчи субъектларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва аудит ўтказиш фаолиятини замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниклаши, улар фаолиятини бошқаришнинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;
- -иқтисодиёт субъектлари фаолияти самарадорлигини бахолашда молиявий кўрсаткичларни хисоблаш усулларини қўллаш;
- -иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллариии ишлаб чиқиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим*.

Хисоб, тахлил ва иазорат фаолиятида:

- -касбий фаолият сохаси бўйича қўйилган масалаларни хал килиш учун зарурмаълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, тахлил килиш усулларини билиш;
 - -иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- -мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоиалар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида тахлил қилиш;
- -хисоб-китобларни тахлил қилиш ва ўз ечимини асослаш, молиявий ва иқтисодий маълумотларии қайта ишлаш учун турли воситалардан фойдалаииш;
- -молиявий-иктисодий жараёнлариинг тавсифи асосида назарий ва эконометрик стаидарт моделларини яратиш, улардан олинган натижаларни тахлил килиш ва изохлаш;
 - -халқаро стандартлар асосида молиявий хисоботни тузиш ва тақдим этиш;
- -молиявий режалаштириш ва прогнозлаш учун бухгалтерия, молиявий ва бошка ахборотларни тахлил килиш ва шархлаш;
- -молиявий кўрсаткичлариннг ўзгариш динамикаси ва тенденцияларини тахлил қилиш;
- -аудиторлик фаолияти бўйича халқаро тажрибаларни тахлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;
- -таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замоиавий ахборот техиологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш;

- -тақдим этилган лойиҳаларнинг молиявий самарадорлигини баҳолаш, ужеренен молиявий-иқтисодий натижаларни таҳлил қилиш;
- -илмий ҳамда ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолияти муаммоларини чукур таҳша ҳилиш, масалаларни қуйиш ва асослаш;
 - -молиявий ва статистик хисоботларни тузиш хамда уларни шархлаш;
- -тахлилий масалаларии ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардаи фойдаланиш *қобилиятарига эга бўлиши лозим*.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- -мехнатта хак тўлашни ташкил этиш ва тартибга солиш;
- бухгалтерлик ва аудиторлик фаолиятларини ташкил қилиш ҳамда бошқариш жараёиларини режалаштириш, юритиш, таҳлил қилиш ва оптималлаштириш, бухгалтерлар ва аудиторлар гуруҳи жамоасини бошқариш;
 - -бошқарув қарорлариии қабул қилиш;
- -бажараётган фаолияти бўйнча иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш *қобилиятларига эга бўлиши лозим*.

Илмий-тадкикот фаолиятида:

- -илмий-тадқиқот ииститутлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фаилар ва уларии ўкитиш методикасига оид мавзуларда тадкикот олиб бориш;
- -интернет тармоғида энг яиги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўиалган ҳолда қидириш ва топиш;
- -таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, махаллий ва чет эл илмий-тадкикот ютуклари билан танишиш;
- -илмий-тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатиашиш;
- -маълумотларни жамлаш, қайта тайёрлаш, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли тахлил қилиш;
 - -тадқиқот натижалари ва ишланмалариии татбиқ этиш;
- -илмий муаммолар ечими иатижаларини амалиётга жорий этиш *қобилиятларига* эгабўлиши керак.

3. 5111000 – Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишиўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар

- 5111000 Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишиўкув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган холда ишлаб чикилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:
 - -гуманитарваижтимоий-иктисодий;
 - -математик ватабиий-илмий;
 - -умумкасбий;
 - -ихтисослик;
 - -қўшимча.

Касб фаолияти кўиикмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши иазарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни хам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фаилар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўкув фанларига оид бир қаича масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши изарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўиалиши ўкув режасига мувофик равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдикланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўиалишлари ўкув режаларидаги гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар блокига кўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Математик ва табиий-илмий фанлар блоки:

- -умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узвийлик хамда узлуксиэликни инобатга олган холда билишнииг математик усуллари, мураккаб иктисодий тизимлар ва жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика хамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва ахамияти хакида олий даражадаги тасаввурларни шакллаитириши;
 - -табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги;
 - замонавий табиий ходисаларни тадкик этиш концепцияси;
 - -табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари;
- -табиатга путур етказмайдиган техиологиялар яратиш истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;
- -таълим йўналишиучун зарур бўлган фундаментал фанларни чукур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

Умумкасбий фанлар блоки:

- -математик ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғликликни таъминлаши;
- -таълим йўналишиихтисослик фанларии ўрганиш ва чукур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўиикма ва укувларии шакллантириши;
- -таълим йўналишигамувофик касб фаолияти сохаларида эришилган асосий ютуклар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истикболлари хакида тасаввур хосил килиши;
- -иқтисодий гояларнинг асосий оқимлари эволюциясининг хусусиятлари ва тенденциялари, миллий иқтисодиёт ва унинг макроиқтисодий ўлчамлари, иктисодий салохиятдаи самарали фойдаланиш муаммолари юзасидан назарий хулосалар чиқариши;
- -статистика амалиётида қўлланиладиган иктисодий кўрсаткичлардан фойдаланиши;
- -мехиатни ташкил этиши, мехнат бозорини ривожлаитириши ва тартибга солиши хамда ахоли бандлигини таъминлаши;
- -жахои хўжалиги ва халқаро иқтисодий муносабатлар сохасида маълумотлар йиғишни ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини бахолашни билиши;
- режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиклаштириш, бозор холати хакида ахборот тўплаш ва кайта ишлаш, пул, кредит, кимматли когозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичлариии тахлил килиш кўникмаларига эга бўлиши;
- -хўжалик юритувчи субъектларнинг маблаглари, уларнинг ташкил топиш маибалари ва уларнинг иктисодий салохиятини бахолаши;
- -бюджет-солиқ сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўиалишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуллари ҳақида тасавввурга эга бўлиши;
- -ахолиии ижтимоий мухофаза қилиш тизимидаги институтлар фаолияти ва уни ташкиллаштириши;
- -иш жойини режалаштириш, лойихалаштириш ва ташкил этишга қўйиладигаи асосий талабларни билиши;

Ихтисослик фаилар блоки:

-бухгалтерия хисоби буйича махсус билимга эга булиши, хисоботларни тузиш

кўникмалари ва укувлариии шакллаитириши;

- -бухгалтерия хисобини ташкил этиш ва юритишни халқаро стандартлар стандартларга мувофиклигини таъминлаииши;
- -бошқа тармоқларда бухгалтерия ҳисобини юритилиши ўз хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда ҳисоб-китоб ишларини шакиллантирилиши;
 - -аудиторлик текширувини миллий ва халқаро стандартлар асосида ташкил қилиш;
- -таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимии давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Қўшимча фаилар блоки

- -таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фаилари бўйича кўшимча равишда чукур билим олишга бўлган эхтиёжини кондириши;
- -мехнат бозорида ракобатбардошликни таъминлаши хамда таълим хизматлари сохалари ривожини жадаллаштириши;
- -таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва мехиат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўкув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;
- -касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи иазарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуклари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиккан холда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига кўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишн ўкув режасидаги юклама хажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олгаи ўқув юкламасиинг энг юкори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўкишинг норматив муддати тўрт йил бўлгани холда ўкув жараёни 204 хафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий хажми қуйидагича таксимланади:

назарий таълим -	63 - 70%;
аттестадия -	8 - 10 %;
таътил -	12 - 16 %;
малака амалиёти -	6 - 12 %;
битирув малакавий иши -	2-3%.

Назарий таълим ҳажми "Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ" билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар	15 - 20%;
математик ва табиий-илмий фанлар	10 - 15 %;
умумкасбий фанлар	50 - 55 %;
ихтисослик фанлар	10 - 15 %;
қўшимча фанлар	5 - 7 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК002: 651. 1/7ГурухТ 55

OKC01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият жабхаси, бакалавриатнииг асосий ўкув режа ва фан дастури (бакалавриат дастури), профиль, ўкув цикли, недагогика, педагогиканииг илмий-тадкикот усуллари, касб таълими иедагогикаси, касбий таьлим дидактикаси, недагогик технологиялар, психология, касбий психология, жамият ва шахс, шахснинг индивидуал хусусиятлари, характер, темперамент, иедагогик фаолият исихологияси, педагогик психология, тадбиркорлик ва бизиес исихологияси, замонавий таълим бериш қонуниятлари, таълим методлари, таълим шакллари, таълим воситалари, иедагогик назорат, бухгалтерия хисоби иредмети, бухгалтерия хисобининг объектлари, хўжалик жараёнлари, таъминот, ишлаб чикариш, сотиш жараёнлари, хужжатлаштириш, инвентаризация, бухгалтерия хисобида бахолаш, бухгалтерия хисобини счётлари, икки ёклама ёзув, баланс, хисобот, актив, пассив, дебет, кредит, сальдо, иктисодий тахлил, иктисодий тахлилнинг объекти ва субъектлари, иктисодий тахлил предмети, иктисодий тахлил усуллари, иктисодий тахлил принциплари, иктисодий тахлил турлари, самарадорлик, молиявий холат ва молиявий натижа, баланс ликвидлиги, молиявий барқарорлик, тўлов қобилияти, рентабеллик, пул окимлари, хусусий капитал, аудит, аудиторлик фаолияти, аудитнинг профессионал хизматлари, ташки аудит, ички аудит, аудиторлик хулосаси, аудиторлик хисоботи, аудиторлик далиллар, аудиторлик танлаш, аудитор малака сертификати, аудитнинг ахлокий талаблари, ички назорат тизими, мухимлик даражаси, аудиторлик таваккалчилиги.

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари хамда кадрлар истеъмолчилари

ишлаб чикнлган: Ўзбекистон Республикаси Олий ва урга махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва урга махсус, касб-хунар таълимини Ривожбантириш маркази Б.Х.Рахимов 2016 иил « 11 » pebpas Тошкет мелия пиститути Б.А.Бегалов 2016 йил «<u>10</u>» <u>феврал</u> КЕЛИШИЛГАН:

М.Ў.

Тошксит давлат иедаго ика университети

Ш.С.Шарииов Ректор

201<u>6</u>йил «<u>26</u> » <u>среврал</u>

Тошкент давлат иктисодиёт/университети

Ректор (М.Р.Болтабоев 201<u>6</u> йил «<u>26</u> » <u>среврал</u>

Ўзбекистои Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Урта махсус касб-хунар таълими маркази

Директор ўринбосари В З:Худойбердиев

2016 йил «26 » <u>феврал</u>

Ўзбекистои Ресиубликаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хуиар таълими Марказииниг Тошксит молия институтида тайёрланаётган 5111000 — Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишига куйилган талаблари(касбий комнетентлик талаблари)

т/р	ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Марказииниг касб-хунар коллежлари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши		Ўзбекистои Ресиубликаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Марказииииг 5111000— Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига кўйиладигаи умумий малака талаблари (касбий компетеитлик талаблари)
1	шифри 5111000	номи Касб таълими	Битирувчи қуйидаги касбий компетеиция ва қобилиятларга эга
		(5230900-Бухгалтерия	бўлиши керак:
			-Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги қонуиларини, таълимга оид бошқа конун хужжатларини; - ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимининг меъёрий—хукукий ва ўкув—режалаштириш хужжатларини; —дарс берадиган фанининг мазмуни ва мохиятини; —фанлар бўйича ўкув машғулотлариии ташкил этиш ва олиб бориш методикасини; —замонавий ва самарали назорат методлари, ўкувчилариинг билим, кўиикма ва малакаларини бахолаш мезоиларини, ўкувчилариииг ўзлаштириши ва фаоллигини бахоловчи рейтинг тизимини; —педагогик ва касбий мулокот назарияси ва амалиётини, ёшлар исихологияси ва физиологиясини; —ўкув жараёнида фойдаланадиган (ўкитиш) воситаларини ва замонавий педагогик технологияларни амалда кўллашии;

- -маънавий-маърифий ишларнинг; долзарб вазифаларини, ёшлар билан тарбиявий ишлар олиб бориш усулларини, мулокот сухбатлар ва муомала маданияти масалаларини;
- -меҳнат муҳофазаси ҳамда техника хавфсизлиги ва гигиена талаблари, ўкув кабинетлари, аудиториялар ва бошқа хоналарни жиҳозлашга қўйиладигаи талабларни;
 - -хорижий тиллардан бирининг камида бошлангич боскичини;
- -хўжалик юритувчи субъектлар бухгалтерия ҳисоби ва аудит бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-хуқуқий ҳужжатларни билиши ҳамда улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- -хўжалик юритувчи субъектларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва аудит ўтказиш фаолиятини замонавий муаммолари ва хусусиятларини аниқлаши, улар фаолиятиии бошқаришинг замонавий йўналишларини ишлаб чиқиш;
- -халқаро стандартлар асосида молиявий хисоботни тузиш ва тақдим этиш;
- -таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш;
- -илмий ҳамда ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолияти муаммоларини чуқур таҳлил қилиш, масалаларии қуйиш ва асослаш;
 - -молиявий ва статистик хисоботларни тузищ хамда уларни шархлаш;
- -таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологияларидан ва техник воситалардан фойдаланиш;
- -ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида тегишли фанлар бўйича назарий ва амалий машғулотларни, ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётларини ўтказиш;
- -ўкув машғулотлари давомида ўқитишиинг ноанъанавий методларидан фойдаланишни ҳамда замонавий ахборот-коммуникация ва иедагогик технологияларни қўллай олиш;

– ўқув машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлгаи ўқув-режалаштириш хужжатларини ишлаб чиқиш;

-ўқув машғулотларини ўтказишда ўқитиш воситаларидан фойдалана олиши;

-ўқувчилар ўртасида маънавий-маърифий ва тарбиявий ишларни олиб бориш;

-ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштириш;

– ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасалари битирувчиларининг битирув малакавий ишларига рахбарлик қилиш;

-касбий таълим сифатини ошириш юзасидан таклифлар киритиш;

-ахборот-коммуникация технологияларидаи фойдаланишни ва бошқалар.

-хисоб-китобларни таҳлил қилиш ва ўз ечимиии асослаш, молиявий ва иқтисодий маълумотларни қайта ишлаш;

—аудиторлик фаолияти бўйича халқаро тажрибаларни таҳлил қилиш кобилиятига эга бўлиши.

17 л

"Касбий таълим" кафедраси мудири Узбекистон Ресиубликаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касбыхунар таълими Маркази директор ўринбосари

Тошкеит шахар иктисодист коллежи

Тошкеит банк коллежи

А.А.Омонов

З.Я.Худайбердиев

О.Т.Ярашев

А.Н.Махмудов

Тошкент молия институтииииг 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия ҳисоби ва аудит) бакалавриат таълим йуналиши бўйича малака талаблари ва ўкув режаларииинг ишлаб чиқарувчнлар ҳамда кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КБЛИШУВ ДАЛОЛАТИОМАСИ

Тошкент ш.

"<u>26" феврал</u> 2016 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар — Тошкент молия институти проректори О.Ортнқов ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази директор ўринбосари З.Я.Худайбердиев 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) таълим йўналиши бўйича тайёрлаигаи малака талаби мазмуни билан таиишиб, келишув ҳақида ушбу далолатиомани туздик:

1. 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит)

Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Ўзбекистон Республикаси Бош вазиринииг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топширини ижроси тўнрисида" ги 66-сон буйругига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хуиар таълиминн ривожлантириш маркази хамда Тошкент молия ииститутида ташкил килиигаи ишчи-гурухлар томоиидан 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чикилган.

5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўиалиши бўйича малака талаблари ва ўкув режаларининг ишлаб чикилишнда кадрлар истеъмолчилари томоиидан куйилган талаблар инобатга олниган.

Малака талаблариииг қайта ишлаб чиқилишида: фаилар таркиби, улариинг мазмуни, маъруза, семинар машғулотларига ажратилган юкламалар ҳажми, фаиларнииг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалиётларии ўтказиш муддатлари тўғри шакллаитирилгаи.

Ишлаб чиқилган малака талаблар ва ўкув режаларии ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофик.

Узбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази директор ўринбосари

3.Я.Худайбердиев

ТМИ ўкув ишлари пр

Of

О.Ортиков

Тошкеит молия институтининг 5111000-Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ўкув режани ишлаб чикувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТИОМАСИ

Тошкеит шахри

"<u>16" феврал</u> 201_ й.

Биз, куйида имзо чекувчилар — Ўзбекистои Республикаси Ўрта махсус касб-хупар таълими Маркази директор ўринбосари З.Я.Худойбердиев ва Тошкент молия институти ўкув ишлари бўйича проректори О.А.Ортиков, мазкур келишув далолатномасини куйидагилар ҳақида туздик:

- 1. 5111000-Касб таълими (5230900 Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси Ўзбекистои Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигиинг 2016 йил 11 февралдаги "Ўзбекистои Республикаси Бош вазириинг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-соили тоиширини ижроси тўнрисида" ги 66-сон буйругига асосаи Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хуиар таълимини ривожлаитириш маркази хамда Тошкент молия институти томонидан ишлаб чикилгаи.
- 2. Юқорида номи қайд этилгаи ўқув режасини ишлаб чиқишда турдош олий таълим муассасалари Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Самарқаид иқтисодиёт ва сервнс ииститути, Тошкент иқтисодиёт ва бизиес коллежи, Тошкеит банк коллежи, Тошкент молия ва иқтисодиёт коллежи ирофессор-ўқитувчилари, Ўзбекистон Ресиубликаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази мутахассислари ўз фикр-мулоҳазалари билаи иштирок этганлар.
- 3. 5111000-Касб таълими (5230900 Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси кадрлар истеъмолчиси Ўзбекистон Республикаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази мутахассислари томонидан мазмунан ўрганилди хамда уларин маромига етказиш максадида тегишли таклифлар билдирилди. Бу таклифлар ўкув режасини мукаммаллаштиришда инобатга олинди.
- 4. Юқоридагилардан келиб чиққаи ҳолда мазкур ўқув режасиии ўқув жараёнларига тадбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистои Республикаси Ўрта махсус касб-хунар таълими Маркази директор ўриибосари

З.Я.Худойбердиев

Тошкеит молия ииститути буйича буйича О.А.Ортнков

Узбекистои Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари билан хамкорликда ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига берилган

ТАКРИЗ

Узбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Узбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириги ижроси тўгрисида"ги 66-сон буйругига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус. касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти хамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил килинган ишчигурухлар томонидан ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чикилди. Малака талабларини ишлаб чикишда давлат таълим стандартини ишлаб чикиш асослари, қўлланин сохаси, атамалар, таърифлар, қисқартмалар, йўналишнинг тавсифи, йўналишнинг касбий фаолиятлари тавсифи, бакалавр ва магистрларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган талаблар, бакалавриат дастурларининг мазмуни ва компонентлари, бакалавр ва магистрларнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар, таълим дастурларининг татбик этилиши, ўкув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим жараёнини ўкув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари, ўкув жараёнининг моддийтехника базаси бўйича талаблар, кадр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини бахолаш, библиографик эслатма, иловалар, маълумотлар, ишлаб чикувчилар, асосий турдош олий таълим муассасалари хамда кадрлар истеъмолчилари билан келишилганлигини тасдикловчи мухр ва имзолар ўз ифодасини топган.

Мамлакат ижтимоий-иктисодий тараккиётининг истикболлари, жамият эхтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жахон тенденцияларидан келиб чикиб, иктисодиёт сохаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халкаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйгунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор каратилмокда. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари меьёр талабларига жавоб беради. Ушбу малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чикишда Япониянинг Кеио Университети профессори Н.Усуда, Англиянинг Бас Университети профессори Иап Кроуфорд, Лондон Ллойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бощка чел эл мутахассисларининг таклифи ва ижобий хулосаси олинди. Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иктисодиётда олиб борилаётган ислохотлардан келиб чикиб, олий таълим

муассаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чукур билим хамда амалий кўникмаларни тайёрланадиган кадрларга етказишга мўлжаллаиган.

Юқоридагиларни инобатта олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нииг Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ТДИУ хузуридаги "Ўзбекистон иктисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари" илмий-тадкикот Марказида кўриб чикилди:

T/p	Йўп	Бакалавриат таълим йўналиши 5-боскич	Магистратура мутахассис- ликлари 5A-боскич	
1.		5111000		
2.	_	Касб таълими <i>(5230600 - Молия)</i> Касб таълими <i>(5230700 – Банк шии)</i>	5111000	
<u>ٺ</u> . مر	Таълим йўналиши:	Каеб тавлими (5230900 — Бухгагтерия хисоби		
3.	тавлим пупалиши.	ва аудит)	5111000	
4.	-	Касб таълими <i>(5231200 - Сугурта иши)</i>	5111000	
5,	Мутахассиелик:	Иктисодиёт (ижтимоий соха бўйича)		5A230102
6.	Таълим йўналиши:	Менежмент (хизматлар сохаси)	5230200	
7.	Мутахассиелик:	Менежмент (хизматлар сохаси)		5A230201
8.	Таълим йўналиши:	Молия	5230600	
9.		Давлат молиясини бошкариш		5A230601
		Корноратив молия ва кимматли когозлар		
10.		бозори (сохалар бўйича)		5A230602
	- Мутахасенелик:	Инвестицияларни бошкариш (тармок ва		5.4.22.0.60.2
11.		сохалар бўйича)		5A230603
12.	-	Халкаро молия		5A230604
13.	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
14.	Мутахассиелик:	Банк нши (фаолият турлари бўйича)		5A230701
15.	Мутахассиелик:	Банк хисоби ва аудит	a particular de la germanar en la composition de la composition della composition de	5A230702
16.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар	5230900	
10.		бўйича)	3230900	
17.	Таълим йўпалиши:	Бухгалтерия хисоби ва аудит (темир йўл транспорти)	5230900	
18.		Бухгалтерия хисоби (тармоқлар ва сохалар		5A230901
10.		буйича)		3A230901
19.	Мутахаеспелик:	Бухгалтерия хисоби (темир йўл транспорти)		5A230901
20.		Аудит (тармоқлар ва сохалар бўйича)		5A230902
21.		Бюджет хисоби ва назорати		5A230903
22.	Таълим йўналиши:	Сугурта иши	5231200	
23.	Мутахассиелик:	Суғурта иши		5A231201
24.	Таълим йўпалиціп:	Пенсия ини	5231300	
25.	Мутахассислик:	Пенсия иши		5A231301
26.	Таълим йўпалиши:	Бахолаш иши	5231500	
27.	Мутахассиелик: Баҳолаш иши ва риелторлик (объектиар оўчича)			5A231501
28.	Таълим йўпалиши:	Давлат бюджетининг газна ижроси	5232000	
	Жами: 28 та (Бак.: 1	!3 ma, Maz.: 14 ma)		

Умуман олганда, таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия ииститути томонидаи ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига ўриатилган тартибда тасдикланиши ва амалиётга татбик этилишини мумкин, деб хисоблаймиз.

ТДИУ хузуридаги "Ўзбекистон иктисодиётини ривожлантиринінинг илмий асослари ва муаммолари" илмийтадкикот Маркази директори

Ш.Р.Ражаббаев

ЎЗБЕКИСТОИ РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИ ЎҚУВ-УСЛУБИЙ БИРЛАШМАЛАР ФАОЛИЯТИНИ МУВОФИКЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШИНИНГ "ИКТИСОД" ЎҚУВ-УСЛУБИЙ БИРЛАШМАСИНИНГ ЙИГИЛИНІИ БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА

Тошкент шахри

" <u>3</u> " <u>Мерт</u> 2016 йнл

Қатнашдилар: Бирлашма ранси – проф. М.Р.Болтабаев

О.Ортиков. проф.Н.Хайдаров, лон.Б. Усманов, лоп. Аъзолари: проф.Н.Йўлдошев, проф.А.Кучаров, проф.Ш.Эргашхўжаева, проф.Б.Хасанов, доц. Б.Бобоев, проф.А.Омонов, доц.Р.Холбеков, доц.Д.Саидов, проф.А.Жўраев, доц.Л.Зойиров, доц.Н.Мажидов, доц.О.Кулжонов, доц.И.Қўзиев, доц.М.Аскарова, лоц.К.Хакбердиев. дон.М.Шоюсупова, доц.А.Аюбжонов, дон.И.Абдурахмонов, доц.И.Кўзиев, доц.К.Шарифходжаева, доц.Б.Маматов, доц. У.Якубов, доц.Г.Мелибоева, илмий котиб Ғ.Захидов

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрга махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 11 февралдаги "Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг 2016 йил 5 февралдаги 07/1-73-сонли топшириғи ижроси тўғрисида"ги 66-сон буйруғига асосан Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти хамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гурухлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини мухокама килиш хамда уларни тасдиклаш учун тавсия этиш.

эшитилди:

проф.М.Р.Болтабаев Ўкув-услубий бирланима раиси. **Узбекистон** Республикасининг тараккиёти ва истикболини таьминлаш максадида иктисодий, ижтимонй, сиёсий ва маданий сохалардаги катта ўзгарингларии хисобга олиб, олий таълим тизимида хам улкан ислохотлар йўлға кўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жахон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиккан холда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли сохаларга мувофиклик нуктай назаридан унификацияланмокда. Плундаи келиб чикиб, Таянч олий таълим муаесасаси сифатида Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессорўкитувчилари иштирокида махеуе ишчи гурух аъзолари томонидан таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чикилди. Уларга турдош олий таълим муаессаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар истеъмолчилари сифатида такризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналици ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини мухокама килиб, ўз фикрмулохазаларингизни билдирингларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИКДИЛАР:

1. Проф. И.Хайдаров - Ўкув-услубий бирлашма аъзоси. Мамлакат ижтимоийиктисодий тараккиётининг истикболлари, жамият эхтиёжи, фан. техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жахон тенденцияларидан келиб чикиб, иктисодиёт сохаларининг модернизацияланнув шаронтида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халкаро амалиётдаги академик стандартлар билан үйгүндаштириш хамда уларшинг узвийлигини таъминдашга асосий эътибор каратилмокда. Гошкент молия институти ва турдоні олий тавлям муассасалари профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассиеликларишинг малака талаблари ва ўкув режалари меъёр талабларига жавоб беради. Ушбу малака талаблари ва Укув режаларыни ишлаб чикишда Япониянинг Кейо Университети профессори Н.Усуда. Англиянинг Бес Университети профессори Иан Кроуфорд, Лондон Ллойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бошка чел мутахассиеларининг таклифи ва ижобий хулосаси олинди.

Улар олий таълим йўналиппари ва мутахассиеликлари классификаторига мос равищда иктисоднётда олиб борилаётган нелохотлардан келпб чекнё, олий таълим муассаларида замонавий инновацион технологиялар бўйнча чукур билим хамда амалий кўникмаларни тайёрлападиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чикилган барча малака талаблари ва ўкув режаларин маъкуллайман ва тасдиклаш учун тавсия этаман.

2. проф. А.Кучаров, проф. А.Жўраев, доп.Б.Маматов, доп.Д.Саидов, доп.И.Кўзнев - Ўкув-услубий бирлашма авзолари кам еўзга чикиб. Тошкент молия институти ва турдош олий тавлим муассасалари профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган барча тавлим йўналишлари ва магистратура мутахассиеликларининг малака талаблари ва ўкув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда иктисоднётнинг сохаларидаги ислохотлар инобатга олинганлигини тавкидладилар.

Шунингдек, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўкитувчилари томонидан инглаб чикняган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахасенсянкларининг малака талаблари ва ўкув режалари тасдиклаш учун тавсня этдилар.

3. Доп. Б.Усманов — Ўқув-услубий бирлашма атлоси. Тошкент молня институти ва турдош олий татлим мунесасалари профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган татлим йўналишлари ва магистратура мутахассиеликцарининг малака талаблари ва ўкув режалари олий татлим талаблари асосида тузняган. Фан дастурлари ишлаб чикиш жараёнида ривожланган мамлакатларнинг тажрибалари внобатга олиндан. Шунинг учун мухокамага кўйилган барча фан дастурларинн маткуллаш ва тасдиклаш учун тавсия этиш керак деб хисоблайман.

Юкоридагиларин инобатта олиб, куйидаги олий таълим йўналишлари(мутахассиеликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассиеликларинниг малака талаблари ва ўкув режаларини "Иктисод" ўкув-услубий бирланмасида кўраб чикиб, тасдиклаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

T/p	Йўі	Бакалавриат таълим йўналиши	Магистрату ра мутахассис- ликлари	
		(5220,600, 14	5-боскич	5А-боскич
1.	-	Касб таълими (5230600 - Молия)	5111000	
2.	Таълим	Касб таълими <i>(5230700 – Банк иши)</i>	5111000	
3.	йўналиши:	Касб таълими (5230900 – Бухгалтерия хисоби	5111000	
		ва аудит)	5111000	
<u>4.</u> 5.	Magazaaaaa	Касб таълими (5231200 - Сугурта иши) Иктисодиёт (ижтимоий соха бўйича)	3111000	5A230102
	Мутахассислик: Таълим			371230102
6.	тавлим йўналиши:	Менежмент (хизматлар сохаси)	5230200	
7.	Мутахассиелик:	Менежмент (хизматлар сохаси)		5A230201
8.	Таълнм йўналиши:	Молия	5230600	
9.		Давлат молиясини бошқариш		5A230601
10.	Mygyayaaa	Корпоратив молия ва кимматли когозлар бозори (сохалар буйича)		5A230602
11.	Мутахассислик:	Инвестицияларни бошкариш (тармок ва сохалар бўйича)		5 A 230603
12.		Халқаро молия		5A230604
13.	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
14.	Мутахассиелик:	Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5A230701
15.	Мутахассиелик:	Банк хисоби ва аудит		5A230702
16.	Таълим йўпалишн:	Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар бўйича)	5230900	
17.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия хисоби ва аудит <i>(темир йўл транспорти)</i>	5230900	
18.		Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар буйича)		5A230901
19.	Мутахассислик:	Бухгалтерия хисоби (темир йўл транспорти)		5A230901
20.		Аудит (тармоқлар ва сохалар бўйича)		5A230902
21.		Бюджет хисоби ва назорати		5A230903
22.	Таълим йўпалиши:	Сугурта иши	5231200	
23.	Мутахассислик:	Сугурта иши		5A231201
24.	Таълим йўналиши:	Пенсия иши	5231300	
25.	Мутахассислик:	Пенсия иши		5A231301
26.	Таълим йўналиши:	Бахолаш иши	5231500	
27.	Мутахассиелик:	Баҳолаш иши ва риэлторлик (объектлар бўйича)		5A231501
28.	Таълим йўналиши:	Давлат бюджетининг газна ижроси	5232000	
COURT COMMENTS IN NO.	Жами: 28 та (Бак.			

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР КИЛАДИ:

- 1. Турдош муассасалари вакилларини хамда калрлар олий таълим истеъмолчиларини жалб этган холда Тошкеит молия ииститути профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магнстратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги "Вазирлар Махкамасинииг "Олий таълимнииг Давлат таълим стандартларини тасдиклаш тўгрисида" 2001 йил 16 августдаги 343-сон карорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш хакида"ги 3-сонли карори меъёрлари ва Вазирлик томоиилаи тасдиклаиган тамойиллар асосида ишлаб чикилганлиги инобатга олинсин.
- 2. Ишлаб чикилган таълим йўиалишлари ва магистратура мутахассисликларннинг малака талаблари ва ўкув режаларини лойихаларини ўрнатилган тартибда тасдиклаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) хамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот ииститутларида экснертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.
- 3.Ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўкув режаларида кўрсатилган фанларнинг услубий таъминоти ўрганилиб чикилсии.
- 4. Малака талаблари ва ўкув режалари охирги лойихаларини ишлаб чикишда шуиингдек фаилариииг услубий таъминотини яратишда экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аникланган камчилик ва таклифлар ииобатга олиисин.
- 5.Ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магнстратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини ўриатилгаи тартибда тасдиклатишга тавсия этилиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўкувуслубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиклаштирувчи кенгашиига такдим этилсин.

жее Сес (проф. М.Р.Болтабаев) F.Э.Захидов Ўкув-услубий биртайну

Бирлашма коли

5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит)йўналнши бўйича малака талабларииинг халқаро микёсидаги бошка таълим стандартлари билаи киёсий таққослаш

Бакалавриат таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

		Англия	Австрия	Швейцария
		MIF (Master in	(The Master Program in	(The Master Program in
		Accounting and auditing)	Accounting, Auditing and	Accountingand Auditing)
N₂	Таълим жараёни	дастури	Taxation) дастури	дастури
		London Business School	University of Innsbruck School	Managementuniversity of
			of Management	Bern
1.	Бошланиши	4 йил бакалавриатдан	4 йил бакалавриатдан сўнг	Бакалавр дипломига эга
		сўнг	,	бўлган молиявий бошкарув
				сохасида фаолият кўрсатиб
				келаётган мутахассислар
2.	Давомийлиги	Full-time program - 9 ой.		
		Part-time program - 21		
4		ой. Хар хафтада икки		
]		марта (душанба ва	2 йил	14 ой
		пайшанба) 30 хафта		
		мобайнида кечки вактда		
		машғулот ўтказилади.		
3.	Таълим олувчилар	Full-time program - 136		
	сони	талаба.		
		Part-time program- 60	30-40 та	25
		дан ортик талаба.		
4.	Ўтиш жойлари	London Business School	University of Innsbruck School	ОТМда ва алохида лойиха
		тасарруфидаги «Молия	of Management	бўйича корпорацияларда
		ва хисобот»		
		факультетида (хохишга		
		кўра халкаро гурухларда)		
5.	Таълим	Мос мутахассислик	Мос мутахассислик бўйича	Молия бўйича PhD
	берувчилар	бўйича илмий даражага	илмий даражага ва магистр	даражасини олганлар,
		ва магистр даражасига	даражасига эга бўлган	академик ва профессорлар
		эга бўлган етакчи	етакчи мутахассислар	
		мутахассислар		
6.	Таълим	«Молия ва хисобот»	Curriculum Committee of the	Швейцария конференция
	жараёнини	факультети	University of Innsbruck	кантонал таълим вазирлиги
	кузатиш ва		School of Management	(Swiss Conference of
	назорат килиш	:		Cantonal Ministers of
				Education), 26 кантонал
				таълим вазирликларидан
			*	ташкил топган
				департамеит ассамблеяси,
				Лихтенштейн қироллиги
				доимий кузатувчилик
L			r)	қилади

Hell Should

"Касбий таълим" кафедраси мудири
"Касбий таълим" кафедраси ўкитувчиси

А.А.Омонов

3.А.Нуриддинов

Тошкент молия институти томонидан ишлаб чикилган 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

- 1. Мазкур 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишинингмалака талаби "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"иинг мақсади, вазифалари ва қоидаларидан келиб чиққан холда тайёрланган. Малака талаби таълим сохасиии тубдан ислох килиш, ривожлангаи демократик давлатлар даражасида, юксак маънавий ва ахлокий талабларга жавоб берувчи юқори малакали кадрлар тайёрлаш миллий "Таълим тўгрисида"ги Ўзбекистон Республикаси тизимини яратишга. тайёрлаш сохасида рақобат мухитини Коиуиига мувофик кадрлар шакллантириш иегизида таълим тизимини ягона ўкув-илмий-ишлаб чикариш мажмуи сифатида изчил ривожлантиришии таъмиилашга, шуиингдек, таълим-тарбияга йўналтирилган Ўзбекистои Республикаси Президентининг фармон ва карорлари. Ўзбекистои Республикаси Вазирлар Махкамаси қарорлариии мукаммал амалга оширилишига қаратилди.
- 2. Малака талаби дастурида миллий мустакиллик, демократия, бой миллий ва маънавий аиъаиалар, халкнииг теран иителлектуал имкоииятлари ва умумиисоний қадриятлар тамойиллари, шу жумладан: таълимнинг устуворлиги уиинг ривожлаиишининг биринчи даражали ахамиятга эга экаилиги, билим, таълим ва юксак интеллектиниг иуфузи; таълимнинг инсонпарварлашуви, инсон кобилиятларинииг очилиши ва унинг таълимга иисбатан бўлган турли-туман эхтиёжларииинг қоидирилиши, миллий ва умумбашарий қадриятлар устуворлигининг таъминланиши, инсон, жамият ва атроф-мухит ўзаро муиосабатларининг уйғунлашуви; таълим олувчиларда эстетик бой дуиёкарашни хосил килиш, уларда юксак маъиавият, мадаиият ва ижодий фикрлашии шакллантириш; таълиминиг миллий йўналтирилганлиги, таълимнинг миллий тарих, халк аиъаиалари ва урф-одатлари билан узвий уйғуилиги, Ўзбекистои халқларииинг маданиятиии сақлаб қолиш бойитиш, таълим ва тарбияиинг узвий боғлиқлиги, бу жараёинииг ҳар томонлама камол тоиган иисонни шакллантиришга йўналтирилганлиги; иқтидорли ёшларни аниқлаш, уларга таълимнинг эиг юқори даражасида, изчил равишда фундаментал ва махсус билим олишлари учуи шартшароитлар яратиш хисобга олинди.
- 3. Малака талаби асосида таълим олувчиларда бухгалтерия ҳисоби ва аудит соҳасида чуқур билим, ижодий қобилиятии намоён этиш, мустақил фикрлаш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, илғор технология соҳасида иедагог кадрларнинг малакаси бевосита ишлаб чиқаришда муитазам равишда ошириб бориш ҳамда юксак касбий малакавий кўникма шакллаииши таъминланади.

4. Ушбу 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўиалишииинг малака талаби халқаро тажриба, тайёрлаш сохасида ўзаро манфаатли халқаро хамкорликни асбоб-ускуиалар ривожлантириш, замонавий билан жихозлашни рағбатлантириш, кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий ишланмаларии корхоналарнинг ишлаб чиқариш салохиятидан тайёрлашии қўллаб-қувваш, фойдалаииш, ишлаб чиқаришда кадрлар ривожланиш даражаси ва илгор ютуклари, иктисодиётни модериизациялаш шароитида кадрларга иисбатан амалиётда қўйиладигаи талаблар, олий таълимии ривожлаитиришнииг жахои тендеицияси.

босқичлари бўйича Таълим турлари ва мутахассислик малака талабииинг келишилганлиги изчиллиги, таълим ва иисонпарвар, демократик характерда эканлиги, таълиминиг узлуксизлиги ва изчиллиги, таълим тизимииинг дунёвий характерда эканлиги, давлат таълим стандартлари доирасида таълим олишнииг хамма учуи очиклиги, таълим ва тарбия жараёнииииг мустакил фикрлайдигаи, карорлар кабул килишга кодир, xap томонлама ривожлангаи, баркамол шахсии шакллантиришга йўналтирилганлигини хисобга олган холда улариинг мужассамлигиии таъминлашга қаратилди.

- 5. Ўкув мураккабга юкламаси оддийдан қараб тузилишига эришилганлиги иатижасида таълим олувчиларнииг қобилиятлари эхтиёжларига боглик равишда таълимиииг табакалаштириш имкониятлари, ўкувчиларнинг кобилиятлари ва имкониятларига мувофик равишда таълимга табақалаштирилгаи ёидашувини жорий этиш; таълим беришиииг илғор педагогик технологиялариии, замонавий ўкув-услубий мажмуаларни яратиш ва ўкув-тарбия жараёнини дидактик жихатдан таъминлаш хисобга олииди.
- 6. Таълим олувчиларни тайёрлашда ЯНГИ ижтимоий-иктисодий шароитларда таълиминиг талаб килинадиган даражаси ва сифатини, кадрлар тизимииииг амалда фаолият кўрсатиши барқарор ривожланишининг кафолатларини, устуворлигиии таъминловчи хукукий, моддий-техника ва ахборот базасини яратиш, таълим сифатиии бахолаш мезоилари ва тартиботи белгилаигаи меъёр-коидаларга мослигига эришилди.
- 7. Малака талабининг технологиклиги уиииг бажарилишини назорат килиш ва уиинг меъёрлари ва талаблари бузилишинииг олдини олиш имкоииятлари ииобатга олингаи бўлиб, Мазкур 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чикишда мухим ахамият касб этди.
- 8. Мазкур 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўиалишиниигмалака талабига тажрибада текширувдаи ўтгаи таълим хамда ишлаб чикариш амалиёти (фан ва ишлаб чикариш ўртасида пухта ўзаро хамкорлик ва ўзаро фойдали интеграцияни таъминлаш, таълим тизимини ягона ўкув-илмий-ишлаб чикариш мажмун сифатида изчил ривожлантириш) фаолиятларининг илгор меъёрлари киритилди.

9. 5111000-Касб таълими (5230900-Бухгалтерия хисоби ва аудит) бакалавриат таълим йўиалишинииг малака талаби Ўзбекистои Республикаси давлат стандартлаш тизими коидалари талабларига, шу жумладан, стандартлаштиришииг асосий максадларига, республикада стандартлашга доир ишларни макбул даражада ташкил этиш, мувофиклаштириш ва таъмиилаш функциясига, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар хамда битирувчиларнииг тайёргарлигига нисбатаи кўйиладиган умумий малака талабларига тўлик мос келади.

Тошкент молня институти ректори

"Касбий таълим" кафедраси мудири

Б.А.Бегалов

А.А.Омонов